

UJPEST

SZERKESZTIK:

NEGYEDI-SZABÓ BÉLA és MIKLÓS MÓRIC.

SZERKESZTŐSÉG: DEÁK-UTCA 36. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 6 K. Negyedévre 1.50 K.
Félévre 3 „ Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik vasárnaponként.

KIADÓHIVATAL:

TAVASZ-UTCA I. SZÁM.

Telefon: 72-25.

Mi ujság Ujpesten?

Az „UJPEST”

ma a következőket írja:

Hárromezer koronát.

Közlekedési eszközeink.

HIREK.

A Jövő.

MUNKA.

Kegyetlen Danubius.

Nyilttér.

HIRDETÉSEK.

Dr. Ivánka Gyula

az ujpesti járás főszolgabírája.

(M. M) Szó sincs róla, a polgármester úr nagyon hálás tanítványnak bizonyul. Alig, hogy megdicsértük már is halad a — haladás útján. Kétségkívül modern ember. Ő azt mondja, vagy — vagy. És a zsidó közmondással tart, a mely azt mondja: ha már disznóhúst eszik az ember, hát csurogjon a zsírja az ember szakállán. Alighogy megindult, már is nagyot haladt. A mult héten elindult a haladás, fejlődés, szabadgondolat, szabadság stb. stb. útján és már is megérkezett az egyik ujpesti pénzügyi felügyelő bizottsági tagságának 300 koronát jövedelmező révébe. A mi ugyan nem sok. De hát itt van Pesti a kereskedelmi bank is. És sok kiesi sokra megy. Kleine fische, gute fische. A zsidó büdös, de a pénznek nincs szaga. Nou olet, mondja az öreg Gráner.

Utóvégre még azt mondják, hogy mi csináljuk az antiszemitizmust. Hát hiszen nem volna esudá. Utáljuk azokat a bankzsidókat, akik egy pont körül forognak, akik antiszemitizmusról kiabálnak, ellenzékét csinálnak, maguknak hódítják meg nem érvekké, hanem felügyelő bizottsági tagsággal. A kiszorítókat pedig egye meg a fene.

Ej, hiszen mindig így volt ez. A kiszidókat mindig pofozták, a nagyzsidókat pedig a hatalom árnyékában vágják a kupónokat. Közben még haladásról, demokráciáról is lehet beszélni. Nem tudom, milyen az az ő demokráciájuk? Kupóndemokrácia? Vagy házbérdemokrácia? Ráadásul még a kiszidókat lehet megfizettetni a hitközségi adókat is. Nem

tartozik ez ugyan ide, de az emberben felforr a méreg, ha ezeket az alakokat látja. Beszélnek ezek az urak tisztességes adóreformról is, a hitközségben pedig ők maguk szépen kibujnak az adók alól, a kisembereket pedig megnyúzzák. Nem akartunk ugyan ebbe beleavatkozni, mert felekezeti dolog, de ember legyen; aki szó nélkül nézheti ezeket a disznóságokat.

Külömben is dr. Ivánka Gyuláról volt szó. Mi nem akarjuk és nem is akartuk soha az erkölcsbíró szerepét játszani. De undorító dolog, amikor emberek éveken át köpködnek, kiabálnak egy dolog ellen és azután hatalomra kerülve ugyanazt teszik. Talán méltóztatnak emlékezni a mikor Ugró Gyula a volt ellenzéknek nem éppen szerény, de annál tehetségtelebber tagja mindig az erkölcsi felháborodás rezgő hangján elvtársaival együtt, hogy kiabált az ellen az erkölcsi összeférhetetlenség ellen, hogy Ivánka Pál a járási főszolgabírája az Ujpestvidéki takarékpénztár felügyelő bizottságának tagja volt. Micsoda gyanúsítások, micsoda felháborodások voltak azok! És most — most ugyanezt teszi Ugró úr is. Dehogy ugyanezt. Rosszabbat. Mert utóvégre is Ivánkának még sem volt az a közvetlen befolyása az ügyekre, mint Ugrónak. Ugró utóvégre mégis csak polgármester és utóvégre tudjuk azt is, hogy a városi pénzek forognak az ujpesti bankokban is. Ami nem volt szabad Ivánkának, annak egyenesen tiltva kellene lennie Ugrónak is. De a tiltott gyümölcs hej, nagyon is édes.

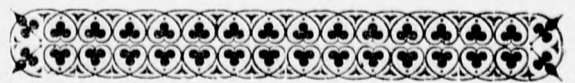
Ne okoskodjon polgármester úr. Mond-

Feltűnést keltő
báli ujdonságok

Ludwig H. Endre

Telefon: 75--39.

uri- és női divatáru kereskedőhöz,

érkeztek:

UJPEST, ÁRPÁD-ÚT 21.

Szolid szabott árak.

Megnyilt

az

Eden színház

Ujpest első
színhaza.

ARPAD-UT ÉS ISTVAN-UT SAROK.

Hetenkint két színelőadás. A többi napokon szenzatiós mozgófényképek.

Ujpest egyedüli és legkellemesebb szórakozó helye

Lapunk mai száma 8 oldal.

jon le arról a felügyelő bizottsági tagságról. Az a rongyos 300 korona nem érdemli meg, hogy e miatt magára irányítsa a szemeket.

Vagy igen?

Külömben is polgármester úr, önnek nem szabadna, azt az összeférhetlenségi kérdést olyan liberálisan kezelni, mint az ön képviselőtestületének. Utóvégre is a képviselőtestületek természetrajzához tartozik, hogy: a birkák gondolkodás nélkül a kos után fordulnak. Többséget mindig fog kapni és mindenre.

Ön csak azért lett polgármester, hogy mindent szabadon akarni? Mondjon le polgármester úr arról a bizottsági tagságról. Higgye meg egy csöppet sem erkölcsös dolog az. Az ördög sem fogja elhinni, hogy aki egy érdekközösséghez tartozik megtudja a közérdeket védeni. A közemberének nem szabad egy érdekesoporthoz tartoznia

Mondjon le polgármester úr!

Ha minket személyes bosszúérzés vezetne nem adnánk önnek ezt a tanácsot. De mi jobban szeretjük az igazat, mint a hogy gyűlöljük az ellenfeleinket. Sokkal jobban üthetnök önt, ha bele engednök merülni a piszkokba. De salus rei publicae suprema lee esto. Ne merüljön el polgármester úr, a pénz piszkába.

Mondjon le!

Háromezer koronát diszpolgári oklevelekért.

Rákospalota „bökezü”.

Koalíció imádás.

Rákospalota, nagyközség. Város akar lenni, olyan, mint Újpest. R. t. Az egyik koldus irigyli a másikat. Ez úgy van rendjén. Az olyan magyarbetegség, hogy a szomszéd községek irigykednek egymásra. Naja, még azt se!

Rákospalota most koalíciós. Pár ember érdeke követeli, hogy a község koalíciós legyen. Pár ember... vezető, aféle sereg felhajtó azt erősíti, hogy akkor lesz boldog a magyar, ha Kossuth F., Lipót Mária és Sztéryni Lehel, valamint Hédervári József Rákospalota diszpolgárai. Mi nem bánjuk, válják kedves egészségükre! Ha nekik ez jó, az ördög irigykedik érte. Az is magyar betegség, hogy a kormány emberei itt is, ott is diszpolgárok lesznek. Ez már így szokás. Tisza Kálmántól kezdve fajmagyar Sztéryni Lipótiig. Ki nem volt még diszpolgár a Kárpátoktól az Adriáig. Ez olyan öreg história, hogy még vidéki lapnak se szabad megírnia. Azért bocsánat!

A képviselőtestület a három fentit, diszpolgárrá választotta. Tehette, ehhez joga volt és a kitűnő vármegye — fogadjunk! — jóváhagyja a választást. A megye is szeret jóban lenni a kormánynyal. Aztán, a koalíciós bölesöket a vármegyházán ringatták. A luteránus pápa — az

ujpesti polgármester tudja, kicsoda — szolgáltatva az elmaradhatatlan áldást.

A képviselőtestület, mint a hozzánk érkezett számos panaszos levél írja, háromezerkoronát szavazott meg a diszpolgári oklevelekre. A község vagyonából. Hogy mit tesz ez, azt csak azok tudják, akik ismerik a rendezett tanácsosá lenni akaró község szomorú anyagi viszonyait. Akik nyögik az elviselhetetlen községi terheket. A pótdócskákat és különféle néven ismert fizetnivalókat.

Rákospalota szegényedik. A nem is olyan régen önálló gazdákból álló község — elproletárosul. A váciitakarék, az újpesti, a gödöllői, rossztermés, nagy adó, tulmagas községi terhek proletárizálják a palotai polgárt. aki ma már — gyárimunkás. Átjár Újpestre — a gyárba.

Azért mégis „bökezü” a képviselőtestület, megszavaz háromezer koronát diszpolgári okleveleire.

Mifelénk ezt a bökezüséget másnak nevezik.

Csitt! első osztályu hazaffyokról van szó!

Közlekedési eszközeink.

— Cikksorozat. —

A Budapesti Közuti Vasút.

Ez a kitűnő vállalat fejőstehének tekinteti Újpeestet. Prima üzleteket csinál, ezeket szed ki évente a lakosság zsebéből.

A lakosság — sajnos — rá van utalva, hogy közutit vegye igénybe, mint közlekedési eszközt. Akinek Budapesten akad dolga és a közuti utvonalon lakik; kénytelen igénybe venni Európa és Vidéke legrosszabb helyiérdekű vasutját.

Az ember úgy van vele, ha siet, beül még a Noé bárkájába is. De ha sietős a dolgot, mégse ül valahogy a közuti néven ismert villamos járműbe, mert — itt kérem — száz és száz „mert” következhetne. Lassu járatauk a kocsik. A menetrendet nem tartják be. Kevés kocsit közlekedtetnek. Az átszállás irgalmatlanul nehézkes.

Újpest lakosságának zömét, munkások képezik. Munkásváros Újpest, ezt még a Közuti részvény lovagjai se tagadhatják, akik a „szent”-osztalék érdekében balkáni nívón tartják a közlekedésre hivatott villamos járműt.

A munkás ideje drága, minden perce pihenőjének szűken van szabva. És ezekből a kis percekből raból el naponta jókora perекvantumot a közuti. Hogyan? A közuti főutvonala: a Külső Váci-út. Itt vannak a gyárak. Műhely-telepek. A munkásember, aki Rákospalotán lakik, hosszú negyedórákat kénytelen várakozni, míg kap egy közuti kocsit, amely „véletlenül” mindig a „Megtelt”-táblával boszszantja a türelmetlenül várakozót. Tegyük fel, hogy 20 pernyi várakozás után kap az újpesti állomásig közlekedőt. Most jön az átszállás a palotai kocsira. Megint vár. Na — mondjuk — jön egy palotai kocsit. Átszáll. A palotai-erdő végén, a vasuti keresztezésnél megint át kell szállnia. A

„Rákospalota”-jelzéssel ellátott kocsit nem megy át a vasuti síneken. Mért? Mert rongálódna a kocsit és lekopna valami az „osztalék”-ból. Itt megint az osztalékról van szó. Amikor a komis közlekedésről írunk, a mondatból mindig kibújik az „osztalék”.

Be a faluba, a „forgó” közlekedik. A „forgó”? Ennek az a természete, hogy akkor sohse forog oda a pesti kocsit elé, ha a pesti kocsit utasai végre-valahára bent szeretnének lenni, a faluban. Hanem előbb, amikor még nincs itt a pesti kocsit, vagy rendszerint később, amikor már elment, Pestre, vissza, az elkésztett pesti kocsit. Az utasok várnak. Nyáron a napheve izzasztja őket, télen a hóban kénytelenek ácsorogni. És ha esik az eső — áznak. Fedett, az időjárás visszontagságaitól megvédő váró-esarnok, nincs az átszálló helyen. Ha volna, építési költségei és fenntartása — az „osztalék”-ot apasztaná.

A „forgó” különben ismert villamos jármű. Ugynevezett „remonda”-kocsit. Más-hol már nem használhatják, féke elromlott, kerekei nehezen mozognak, ráz, kirázza az ember lelkét: „forgó” lesz belőle, lebonyolítja Rákospalota helyi forgalmát. Hogy hogyan? Erről az utasok beszélhetnének. De szavunk nem jut el a nyilvánosságig. Nyomatásban aligha olvassunk panaszokat a közuti ellen.

Miért?

Csak...

HIREK.

— Felkérjük munkatársainkat és olvasóinkat, hogy a lapunknak szánt cikkeiket szerda estig küldjék be, mert a lapzárta (cikkeket illetően) szerdán este van. Híreket péntek estig fogadjunk el közlésre.

Az „Újpest” szerkesztősége.

— Az Újpesti Magyar Műkedvelők Köre február 2-án az Éden-színházban jól sikerült színelőadást rendezett. Színtre került ez alkalommal Guthi Soma ötletes, kacagtató bohózatja a Saharai Konzul. Rendezte Tihanyi Kálmán. Az előadás, az ugynevezett műkedvelői színelőadások nívóját, jóval felülmutta.

— Eljegyzés. Bölecz István, a Pista, a Brück-kávéház derék főpincére eljegyezte Fischer Mancikát.

— A Budapesti Kerületi Munkás-biztosító Pénztár tisztviselői f. hó 27-én segélyalapjuk javára a „Pester Lloyd” disztermében (Mária Valéria-utca 12) hangversenyel egybekötött táncestélyt rendeznek. Hangverseny kezdete este fél 9 órakor. Belépti díj: szeméjegy 4 K., családjegy 8 K., Felülfizetéseket tekintettel a jótékony célra köszönettel fogadjuk a rendezőséget.

— A Magyar-műszinkör az Éden-színházban. A Magyar-műszinkör tagjai február 6-tól kezdve minden este 8 órakor változatos mozgófényképekkel egybekötve

alapított
— 1872. —

Telefon:
95—21.

Nasser Testvérek, ékszeráruháza

Ujpest, Árpád-ut 34. szám.

Modern ékszerek legnagyobb választékban olcsó és finom kivitelben

előadást fognak tartani az Éden-színházban. Színre kerülnek: bohózatok, népszínművek, operettek, drámák és szülő számok. A műsor úgy van beosztva, hogy bármikor be lehet lépni. Minden este új műsor és csakis családi jellegű. A helyárak a régik: I hely 90 f. II hely 50 f. III hely 30 fillér.

— **A Szabad Lyceum** tudományt és ismereteket terjesztő társaság a múlt hó 31-én tartotta első előadását az Atilla-utcai elemi leányiskolában.

Dr. Réthy Antal, a meteorológiai intézet első assistense szólott a földrengésekről és a földrengést jelző eszközökről.

Vonzó és tanulságos előadását a közönség, mely a termet zsufozásig megtöltötte mindvégig feszült érdeklődéssel hallgatta.

Órömmel láttuk ott nagy a számban szórakozva tanulni vágyó munkásságot, melynek érdekeit szolgálja a Szabad Lyceum kitűzött célja.

Kedden Dr. Gárdonyi Albert egyetemi könyvtáros kezdte meg a francia forradalomról szóló előadását, melyet f. hó 9 és 16-án este 7—8-ig folytat és fejez be. Ugyancsak kezdetüket vették a hirdetett gyakorlati tanfolyamok is.

Vasárnap, f. hó 7-én Dr. Kovács Jenő ismert földrajzi író tart előadást a svájci Albula vasutáról és annak gazdasági jelentőségéről.

Az előadások látogatói havonta 25 fillér belépődíjat fizetnek.

— **Halálos ítélet!** Kimondta a halálos ítéletet, ezer meg ezer ember fölött az a cudar bíró, de ne gondolják, hogy a földi bíró, dehogyan, sors kegyetlen bíróját, ki mindenkit annyi fájdalommal elönt.

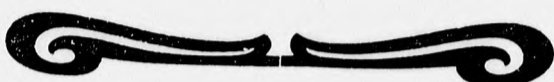
Támadjunk a bíró ellen, abszolváljuk őt a kötelesség alól, hogy felettünk ítélkezzen. Segítsünk sorsunkon, enyhítsük életünk rossz viszonyait. Mennyünk Schwartz Izidor főeljárásához vegyünk csekély betétért egy sorsjegyet, és megfogunk győzödni, hogy mily boldogok leszünk rövid idő alatt és nem fog senki se felettünk ítélkezni. Tehát siessünk, hogy el ne késünk Schwartz Izidor sorsjegyfőeljárásához. Árpád-ut 11. (saját ház.)

— **Házasság.** Lampl Simon helybeli jó hírű festékkereskedő f. hó 14-én d. u. fél 3 órakor tartja meg esküvőjét a helybeli ízr. templomban Balogh Ármin közkedvelt, kedves. bájos leányával, Rózsikával.

— **A város képviselőtestülete** február 1-én és 3-án közgyűlést tartott. Az első közgyűlésen tudomásul vétetett, hogy a vármegye a képviselőtestület több határozatát jóváhagyta. A közgyűlés továbbá elfogadta a tanács azon javaslatát, hogy az iparostanonciskola bizottságának tagjai a gazdasági tanácsossal szaporítottassanak. Ezután megalakították a tisztújító szék kijelölő választmányát. A február 3-án tartott tisztújító széken Darvas Bertalant aljegyzővé, Dr. Reiner Miklóst árvaszéki fogalmazóvá, Volf Gézákat műszaki rajzolóvá választották.

— **Szabók szaktanfolyama.** A helybeli szabóiparosok kérelmére a m. kir. kereskedelmi miniszter 4 heti szaktanfolyamot engedélyezett, melyen *Petőcz Endre* helybeli kitűnően vizsgázott szabómester látja el kartársait a magasabb szabászati oktatás elméleti és gyakorlati tanításával.

x **Elite táncitanítás.** A táncművészet minden ágazatának elsajátítására kitűnő alkalom nyílik mindkét nembeli ifjúságnak amidőn néhány előkelő család meghívására sikerült Redlich Gábor hírneves tánctanárt ki a Párisi táncművészeti akadémián oklevelet nyert megnyernie, ki a táncnemek magas és klasszikus tanításával az etiket és modalitásnak a jobb körökben nélkülözhetetlen ismereteit könnyű pontokban gyakorlatilag oktatja. A hírneves tánctanár iskoláját a Széchenyi kávéház e célra elkülönített termében tartja, hol egyetemlegesen meghatározott időben, úgy egyesek, valamint külön csoportok is részesülhetnek oktatásban, Beiratások egész napon eszközöltek. Telefon 271—4.

A Jövő

irodalmi és művészeti ujság

Megjelenik havonta kétszer.

2 ivnyi tartalomban. ::

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 6 korona. — Fél évre 3 korona.

Egyes szám ára 24 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Gyöngygyök-utca 13.

Szerkesztők: Advena novus és Kö Béla.

Felölős szerkesztő: NEGYEDI BÉLA.

Szerkesztőtárs: SCHRÖDER HUGÓ.

Kapható minden nagyobb upesti trafikban is.

:: Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal. ::

Hölgyek figyelmébe ajánljuk *Vörös Paula* urnőnek a *Szép-utca 6. sz.* alatti elsőrangú *női ruha divattermet*, mely ezeltől a fővárosban, a Koronaherceg-utcában létezett. S amelyet a tulajdonosnő csakis családi körülményeire való tekintettel volt kénytelen ott feloszlítani s városunkba áthelyezni. Ezzel egyuttal alkalmat kívánt szolgáltatni Ujpest azon hölgyeinek, akik kényesebb igényeik kielégítésére megrendeléseik végett a fővárosba voltak kénytelenek fáradni. A legújabb angol és francia divatlapok, blouze albumok, valamint minden saison szövetségmintái Szénássy Gyulától, a t. megrendelő hölgyek kényelmére mindig rendelkezésre állanak. Ugyanott hölgyeink és azok serdülő leányai a *nőruha varrás, szabás és minta rajzolásban is*, kiképzést nyerhetnek.

MUNKA.

Felkérjük az upesti és rákospalotai szak-szervezeteket, szakegyleteket, hogy nyilvánosságra szánt közleményeiket u. m. gyűlések, bérmozgalom, multságok, felülfizetések stb. szerkesztőségünk címére beküldeni sziveskedjék.

A népkultura eszközei.*)

Írta: Deutsch Jenő.

A ma gazdasági és társadalmi helyzetének szomorú eredménye azon haladásellenes tény, hogy a munkásosztály és az összes birtoktalan népréteg ugyannyira le van nyugozva az elemi életgondokkal, melyek az önfentartással és családfentartással járnak, hogy mint lépten-nyomon elhangzik a mondás: *örül az ember, ha valahogy megélhet* — nemhogy kulturával, irodalommal, művészettel törődjön. A kultura tényleg magasabb rendű társadalmi termék, ami szabályszerint kedvező gazdasági helyzetű népeknél és történelmi korszakok folyamán terem meg. Azért szinte csodaszamba mehet, hogy hazánkban akadnak a dolgozó nép számára alkotott kulturális intézmények s van fakadó remény a rossz viszonyok között, hogy gyökeret vernek, virágozni fognak.

Kétféle eszközt ismertetem itt a népkulturának, a birtoktalan és dolgozó osztály művelődésének.

Az egyik — még nincs meg. De meg lehet csinálni. Szükség van egy szépen, művésziessé, de amellett népies egyszerűséggel megírott, gazdagon illusztrált könyvsorozatra, mely felöleli a műveltségnek és tudománynak minden ágát, olyasféleképpen, mint a „Műveltség Könyvtára” — azzal a különbséggel, hogy se olyan terjedelmes, se olyan nagy alakú, se olyan drága ne legyen.

A magyar munkásság, mely nem áll már az a-b-c-nél, amely újságot olvas és írókat produkál, ezt a vállalkozást könnyen felkarolná. Főleg, ha e művet oly forrásból kapná, mely hozzá közel áll. A

*) Fenti cikkem megírása után kaptam egy levelet, baráti kézből, olyanból mely törekvéseimhez hasonlóan a haladás irányában munkálkodik. A levél reflektál „Népkultura” című cikkemre és néhány tudományos népszerű írást mellékel, melyek „Ébresztő” címen sorozatképpen tudományos problémákat (pl. hogyan lett a vallás? Hogyan lett az ember? stb.) tárgyalnak. Én ezeket a füzeteket régen ismerem. Jellemük hasonló a Társadalomtudományi Társaság monografikus vállalatához: „Természet és társadalom” címen. Sem az „Ébresztő”, sem a „Természet és társadalom” nem az a kultureszköz, melyre én célzok. Ezek a vállalatok a népművelődés terén kétségtelenül megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek. De éppen azért, mert monografikus jellegűek, ugyazólván csak *kostolót* nyújtanak a tudomány asztaláról, ahol pedig állandó és rendszeres, életerőt adó kultúrmenünek kell helyett foglalni. Ezt pedig csak a tudomány ágak megállapodott rendszere, könnyen kezelhető és olvasható könyv alakban — olesó és tetszetős kiadásban adhatja. A tudományban első dolog az *áttekintés*, a rendszer, — a tájékozás; a részlet tanulmányok tájékoztalan elmékből *felművelteket* nevelnek. S ezek régi dolog — rosszabbak a műveletleneknél.

Feldmann
József

„DEMOKRATA-kávèh áza.”

TELEFON:

43—39.

Ujpest, Arpad-ut és Rózsa-utca sarok.

Naponta KOLOMPÁR JANCSI 12 tagu zenekarának hangversenye.

REEGGELIG NYITVA.

PONTOS KISZOLGÁLÁS.

TÜDŐBAJOSOK, gégebetegek, asthmások

forduljanak a svájci Thermal-gyógyvíz Magyarország-Ausztria vezérképviselőjéhez: **Lerner Manó, Ujpest, Váci-ut 12. szám.** Telefon: 84-02. Prospektust ingyen. Budapesti raktár: Edeskyt L. Erzsébet-tér 8.

„Társadalomtudományi Társaság,“ monografikus vállalatával (Természet és Társadalom) ügyesen kísérletezik, — egy ilyen rendszeres összefoglaló és enciklopédikus jellegű könyvsorozat kiadására legalkalmasabb volna.

A népkultúra másik hatalmas eszköze (s ez már megvan, csak pártolni kell) — a népművelő iskola. Nem a népiskola! Hanem a felnőttek kiművelésére társadalmi uton alakuló művelődési kurzusok.

Három ilyen irányú intézményt produkált a magyar haladó társadalom az újabb években.

Az első a Társadalomtudományi Társaság Szabad Iskolája, mely itt Ujpesten is tanfolyamokat tart a munkásképző egyesületben. Ez az iskola a modern tudomány legmodernebb ágát, a sociológiát és segédtudományait kultiválja. Előadói körében helyet foglalnak a mai haladó Magyarország legképzettebb elméi s előadásaik hallgatásához kétségtelenül bizonyos fokú előképzettség szükséges.

A második népművelő kulturiskola a — Szabad Lyceum. Ez már elemi képzettségű hallgatóságnak is megfelel — sőt írni-olvasni is tanít felnőtt analfabétákat. Oktat nyelvekre, könyvtárt és folyóiratokat nyújt. Itt Ujpesten is működik. Előadói tanfélék.

A harmadik s legifjabb kultur iskola a Bárczy István vezetése alatt működő „Népművelő Társaság“ tanfolyama, melynek célja: minden irányban tovább képezni azokat a felnőtteket, akiknek műveltsége hiányos, vagy akik semmiféle iskolai oktatásban nem részesültek. Ez az új társaság e télen még nem kezdheti meg sokoldalú munkásságát minden irányban, de két irányban már most hozzáfog a munkához. Először is tanfolyamokat rendez az írni-olvasni nem tudók számára. Annyit, amennyi csak szükséges. A tanfolyamokban a legkiválóbb tanítókat fogják alkalmazni. Más irányban pedig a társaság tanfolyamokat rendez a tanítók számára, akik ismereteiket bővíteni akarják és a népművelés munkájában részt kívánnak venni.

Ezek azok az intézmények, melyek az önképzésen, a magántanulmányon kívül lehetővé teszik a kultúra kiveséséből kizárt magyar munkás-osztálynak annak birtokába lépni s ezáltal hatalmas győvert szerezni a Jövő meghódítására.

∞ Az Ujpesti Munkásképző-Egylet dalkara e hó 14-én, vasárnap, saját helyiségében (Gyár-utca 41. sz.) Kabaré-estélyt rendez. Kezdeté este fél 8 órakor. Műsor ára 30 fillér.

Kegyetlen Danubius.

Egy gyár borzalmaiból.

A Danubiusban különös vehemenciával működnek a rabszolga hajesárok. Adat.

Szunyogh István (lakik: Ujpest, Szent Gellért-utca 27. szám) a Danubius-gyár waggon-osztályában dolgozott, mint segédmunkás. Csak dolgozott, mert már nem dolgozik. Elbocsátották.

A waggon-osztály munkásait berendelték — durchmarsra. Éjszakai munkára. Delgozniuk kellett éjjel s nappal. Érthetőben: a nappali munkán kívül a hét három napján: kedden, csütörtökön és szombaton éjjel folyt a munka. Pihenőjük volt mindössze: három éjjel. Hat nap és három éjjel dolgoztak.

A gazdag gyár, a részvényesek öröme nem alkalmaz elég munkást. Ugy jobban jön ki, ha kevés munkásból facsarja ki a munkaerőt. Ha éjjel-nappali munkára kényszeríti őket, mikor annyi a munkanélküli.

Szunyogh István kimerült a testgyilkos munkában. Nem tudott éjjel is, pihenő nélkül dolgozni. Elbocsátották.

Igy, a Denubius!

Nyilttér.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy az a koholt hír, mintha én lóhust ipari termékek készítésére felhasználtam volna, vagy lóhust nálam találtak s engem ezért megbüntettek volna: alávaló rágalom.

A hír koholója és terjesztői ellen a bünyefenyítő följelentést megtettem.

Kelt Ujpesten, 1909 február 2.

Ifj. Réger János

hentesmester

Ujpest, Váci-ut 51.

Nyilatkozat.

Lampl Simon urnak Rózsika leányommal megtartandó esküvőjére, mely a helybeli izr. imaházban f. hó 14-én d. u. fél 3 órakor lesz ünnepélyesen megtartva, ismerőseimet és jóbarátaimat ezuttal is meghívom, nehogy az esetleg tévedésből nem kézbesített meghívók miatt, ugy az én, mint családom jó barátainak távol maradásával az ünnepi aktus részvevőiben szenvedjen.

Tisztelettel
Balogh Ármin.

Alkalmi vásár.

Mindenkinek fontos tudni, hogy urágoztól levett és zálogházakból kiváltott ruhák a legolcsóbban Préger Mór új- és viseltruha üzletében szerezhető be, Árpád-ut 30. sz. a., hol a legjobb és szép kiállítású új férfi öltönyök, lakatos munkás-ruhák a legnagyobb választékban kaphatók. Egy próba bevásárlás után mindenki meggyőződhetik, hogy olcsót, jót, tartóst és szépet csak Préger Mór nál lehet venni,

T. üzletfeleim figyelmébe!

Mult év december havában nagyhangú falragaszok útján adtam Ujpest r. t. város n. é. közönségének tudomására, hogy a jóhírű Csanády-féle nyomdával társultam és így azon helyzetben leszek, hogy t. rendelőim legkényelmesebb igényeinek is megbírok majd felelni. *Errare humanum est!* (Tévedni emberi dolog.) Ezen tévedésemet helyreigazítandó, megszüntettem a köztem és Csanády József között fenállott társasviszonyt, (mit az alább közölt és Csanády József által hozzám intézett levél bizonyít, melynek eredetijét Árpád-ut 29. sz. alatti irodámban bárki megtekintheti).

Csanády Józsefnek az Uj Rendben közzétett azon nevetséges óvására, hogy nem vagyok jogosítva az ő számláira pénzt felvenni, csak egy kijelentésem van, hogy a még tőle járó követeléseim erejéig az ő óvása dacára is incassálni fogok, mert ezen összeg engem törvényszerűen megillet és tőle más uton be nem hajthatom.

Ezzel egyidejűleg tudomására hozom a nagyrebecsült ismerőseimnek, hogy ugy a hirdetésivalamint reklámvállalatomat tovább zavartalanul folytatom és a nyomdai munkák elkészítésére ezuttal is válkozni fogok és így „a személyi okok“-hoz fűzött kommentár, melyet Csanády József ur az utczára vitt sem neki, sem másnak nem kell, hogy aggodalmat okozzon.

Tisztelettel

Feiner László

Hirdetési és nyomtatvány felvételi irodája Árpád-ut 29. sz.

Csanády József által hozzám intézett levél szövege:

Tek. Feiner László urnak

Ujpest

Értesitem Önt, hogy a köztünk fenállott társaszegeből való kilépését tudomásul veszem a kötött szerződést megsemmisítjük és azt érvénytelennek nyilváníjuk.

Ujpest, 1908. február 1-én.

Tisztelettel

Csanády József s. k.

Dr. GLÜCK SZANATORIUMA ÉS VIZGYÓGYINTÉZETE Budapest, Városligeti-fasor 11.

Fekvésénél és berendezésénél fogva ideg-
betegeknek, üdülést keresőknek stb. legjob-
ban alkalmas — Egész éven át nyitva. —
Vízgyógykezelés, masszázs, elektrotherapia. —
Frenkel-Goldscheider-féle tabeskezelés. —
Villanyos fényfürdők. — Szénsavas fürdők. —
Dietetikus gyógy módok (Weir-Mitchell-féle
hizlalo gyógy mód, eukorbajkezelés. — So-
ványítókurák stb. —
Állandó orvosi felügye-
let. — Kötő ellátás.
— Mérsékelt árak. —
Telefon. — Prospektus.

Igazgató-főorvos:

Dr. GLÜCK GYULA.

Ujpest, Árpád-ut 36.

Ha még nem győződött meg arról, hogy milyen szép és elegáns öltöny az, mely műhelyemben mérték után

30 koronáért készül

és feljebb, úgy saját érdekében kérem, ne mulasszon el egy próba-öltönyt megrendelni, annál inkább is, mert ha az öltöny meg nem felel, az átvétel nem kötelező. Szép tartós szövet! Kitünő szabás! Lelkiismeretes munka! Ami kizárólag saját készítményem.

VEBER HENRIK

szabó-mester

Árpád-ut 36. sz., a szesz-gyárral szemben.

SZÉN

fütes és ipari célokra, ugymint a poroszköszén-, coks-, kovács-szén-, tűzifa- s faszén (ütőbbít csomagban is) kicsinyben és vagon rakományban rendelhető:

Widerker Testvereknél
Ujpest, Nyár-utca 17. szám.

„Szabadság“

könyvnyomda és könyvkötészet

Ujpest, Tavasz-utca I. szám.

Telefon: 72—25.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legcsinosabb kivitelben, jutányos árak mellett.

NAGY ERNŐ

— CÍMFESTŐ —

UJPEST Árpád-ut,

Lőrinc-utca sarok. 9—10

Uj szálloda és vendéglő Ujpest, Árpád-ut 112. szám. alatt.

Amidőn van szerencsém közzétenni, hogy az Ujpest, Árpád-ut 112. sz alatt volt szállodat és vendéglőt átvettem, azt teljesen újonnan átalakítva és berendezve bocsájtom a n. é. közönség rendelkezésére. Szobáim csinosan berendezve 1 koronától feljebb.

Jó magyaros ételek és kitünő borok polgári árak mellett.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Szíves támogatást kér

Börönte József

Ne vásároljon részletre s ne vegyen gondot a fejére

amidőn

25 kroonáért

egy igen elegáns szabásu

férfiöltönyt vagy

felöltőt rendelhet

Winkler Vilmos

szabomesternél

Ujpest, Árpád-ut 8.

Kitünő angol, francia és honi szövetekből készített remek szabásu öltönyei, felöltői mindenütt dicséretet nyernek.

Pártoljuk a honi s a helyi ipart!

Kérelem!

Ezton hívjuk fel a velünk bármiféle összeköttetésben levő igen tisztelt üzletfeleinket és t. előfizetőinket, hogy a részünkre járó bármiféle díjat bárkinek is — csakis nyomtatott és saját bélyegzőnkkel ellátott nyugta ellenében szíveskedjenek kiszolgálni.

Mély tisztelettel:

A „Szabadság“-nyomda és az „Ujpest“ kiadóhivatala.

Felelős szerkesztő: Negyedi-Szabó Béla.

Telefon 72—25.

Megjelent!

Piros mezőkön...

Proletárversek.

Irta: Kiss Károly.

Kapható a Szabadság-nyomda könyvkereskedésében, Ujpest, Tavasz-utca 1. szám.

Ára vászonkötésben: 1 korona 50 fillér. (Elárusítóknak 20% a leszámolás után.)

Most jelent meg.

Aki a német nyelvet

kevés fáradsággal és gyorsan akarja elsajátítani, az vegye meg a legujabb

Német nyelvet tanító munkát.

E művet **Altai Rezső** tanár írta. Célszerűen a német szavak is magyar betűkkel vannak szedve.

A teljes mű 10 füzetben jelenik meg.

Egy füzet ára 60 fillér.

Kivánatra a megjelent füzetek pontosan házhoz is szállítanak, megrendelési cím:

Braun Herman

könyvkereskedő.

Ujpest, Árpád-ut 52.

I. emeleti

4 szobás lakás, konyha, cseléd- és fürdőszobával, (vizvezetékekkel) és a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt, november hó 1-étől kiadó. — Cím megtudható a kiadóhivatalban, vagy 77—72. számú telefon előfizetőnél.

Két szép 3 szobás uri lakás

a szükséges mellékhelyiségekkel együtt május 1-ére kiadó.

Cím: Weisz József, Ujpest, Attila-u. 2. sz.

Felhívás!

A m. kir. Osztálysorsjáték huzása

1909. évi febr. hó 9. 10- és 11-én.

Schwartz Izidor

osztálysorsjegy főelárusító.

Arpád-ut 11. szám. (Saját ház.)

Hirdetéseket felvesz

==== a kiadóhivatal. ====

Telekeladási hirdetmény.

Gróf Károlyi László

telekeladási pénztára közhírré teszi, miszerint 1909 év folyamán a haszonbéres telkek tulajdonosainak csoportos jelentkezés esetén

megváltási árkedvezményt nyújt.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a fenti pénztárnál **József-utca 26. sz. alatt**, a délelőtti órákban, vasárnap, ünnepnap- és hétfőnap kivételével.

Tea, rum, kávé, cukor

Halak. Sajt. Felvágottak. Gyümölcs. Csemege szőlő.

Legszebb, legjobb árut mérek
Önagysága! Vevőt kérek
 Rádásul adom végre
 Irigyeknek — a mértékre —
 Nekem mi jut — minden hasznot
 Czegem a fő — s ez hajt hasznot.

Árumnak nincs sehol párja
 Reggeltől ha estig járja
 Minden házat, minden boltot
 Itt kap szépet jót és olcsót,
 Ne felejtse ezt a jó szót.

LŐRINCZ ÁRMIN,
 fűszer- és csemege üzlete.
 Ujpest, Takács-féle ház.

Hol vásárol legolcsóbban ?

Naponta frissen pörkölt családi kávé,
 kilója 2 kor. 80 fill. Mindennemű fűszer-
 áru, termelési forrásból beszerezve. Rum
 különlegességek. Dessert borok. Cukorka
 specialitások. Legfinomabb teasütemény.
 Halak és halconservék. Mindennemű hü-
 velyes vetemény. Olasz mároni.

Nagy maradék-vásár.

Ehez nem kell reklám, itt az áru s az áruk beszélnek!

SCHWARCZ és DEUTSCH férfi- és női divataruháza

Ujpest, Árpád-út (Takács-féle házban).

Rövid idő alatt kitünő hirt nyert, mert minden látogató meggyőződést szerez, hogy most érkezett
ujdonságai megérdemlik a megtekintést: Delaim, flannel, angol szövetek, tennisz, schiffonok, baurett ág-
 terítőkből **nagy választék.**

Ágy- és asztalterítők, női divat különlegességek.

Férfi divatcikkek: ing, gallér, nyakkendő, harisnyák, igen szép és olcsó gyermek-ruhák.

Nagy maradék-vásár.

Varrónőknek megfelelő engedmény!

120 cm. széles angol szövetből egy aljra való 3 kor. 80 fill.
 Egy blouzra való 72 fillér.

Férfi- és női szabókellékekből külön raktár!

Látogatást kér tisztelettel

SCHWARCZ és DEUTSCH

férfi- és női divatkereskedők.

Kisvasuti különlegességek gyára.

Laufer József, mérnök

Gyár: Budapest, VI., Váci-ut 135.

Iroda: Ujpest, Árpád-ut 14. sz.

CHEQUE-SZÁMLA

Magyar Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
 Ujpesti fiókjánál.

Posta cheque-számla 19.187.

Sürgöncím:

LAUFER FŐMÉRNÖK, UJPEST.

TELEFON: 75—40.
 (Interurban)

tervez és gyárt 15 ÉVI tapasztalat alapján:
 sodrony kötelpályát, siklót, függöpályát, felvonót,
 amerikai szállító művet és kisvasuti berendezéseket.

E hirdető rovatban minden szó egy szeri beiktatása közönséges nonpareille betűkből 4 fillér, vastagabb betűvel háromszoros ár. A legkisebb hirdetés díja 10 szóig 40 fill.

APRO HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetőket kívánatra díjtalanul szerkesztet.

Levélbeli tudakozásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válaszra szükséges levélbélyegeket mellékelik. Tudakozásoknál a hirdetés száma a kiadóhivatalnál mindenkor közzendő. Kiadóhivatal: Ujpest, Tavasz-utca 1. szám. Telefon: 72—25.

LAPUNK ELÁRUSÍTÓI:

Marton J. Kálmán, nagyfőzsda. István-út 10.	Donath Józsefné, Árpád-út 25.
Hecht Emma, István- és Árpád-út sark.	Müller Amália, Árpád-út 13.
Özv. Feldmann Fülöpné, Árpád-út 60.	Özv. Deucht Samuné, Árpád-út 10.
Benkovic Imréné, István-tér 9.	Wertheimer N., Váci-út 1.
Ezabó Kálmán, Tavasz-u. 26.	Özv. Mihalik Antalné, B. K. V. T. ujbpesti állomás
Klein Jakab, Apponyi Albert-utca 18—20.	Lövinger Tivadarné, István-tér 8. sz.
Böhm Zsigmond, István-ut 1.	Özv. Schleich Józsefné, István-út 25.
Özv. Fekete Mihályu. Árpád-út 46.	Korpás Lajos, Mária-utca 26.
	Hirschbein Fanny, Nyár-u. 1.
	Ligeti Antal, Diófa-u. 1.

Legujabb Ujpesten.

Nem szükséges Önnek ezentúl Budapestre fáradni, ha lakását szépen és olesón akarja berendezni! Ha tehát bútort akar venni ne mulassza el

MÜLLER NÁNDOR asztalosmester,

Árpád-ut és Kemény Gusztáv-utca sarkán lévő saját készítményű bútorait megtekinteni, hol is mindenki, szegény v. gazdag — saját ízlésének megfelelő bútort vásárolhat. **Állandó bútorkiállítás** vas, réz és kárpitos bútorokban.

SZABOTT ÁRAK!

DROGERIA

SZABOTT ÁRAK!

Telefon 87—78. **Ujpest, Árpád-ut 60. szám.** Telefon 87—78.

Ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe dúsan felszerelt drogeria üzletemet. Nagy választék, olesó árak, szolid pontos kiszolgálás.

Ajándékre alkalmas különféle:

Diszobozók (kassetták 4—16 koronáig, Manicure készletek 6—12 koronáig, Fésű garnitúrák 2—5 koronáig, Parfem kassetták 3—6 koronáig, Mindennemű bel és külföldi pipere különlegességek állandóan raktáron. Kötszerek, beteg-ápolási cikkek, vegyszerek és fényképeszeti kellékek a legjutányosabb áron.

maradok tisztelettel

Dr. Györbíró Szilárd drogeria tulajdonos

Órák jókarban tartását hivatalok és gyárakban szolid feltételek mellett évi átalány összegben vállalom el.

Nagy

Órák jókarban tartását hivatalok és gyárakban stb. szolid feltételek mellett évi átalány összegben vállalom el.

Óra- és ékszer-raktar.

A fővárosban évek során nyert tapasztalatokkal nyitottam meg Ujpesten, Árpád-ut 29. szám alatt

ÓRÁS- ÉS ÉKSZER-ÜZLETEMET,

hol minden törekvéssel oda kívánok hatni, hogy órajavítási műhellyemmel minden téren a legnagyobb bizalmat megszerezem. A technika legmagasabb vívmányaival berendezett műhelyem és szakképzett munkaerővel azon helyzetben vagyok már most, hogy órajavításokat, tisztítást, ékszer és mindennemű becslését, vételét felelősség mellett eszközöljem.

Munkások és munkásnőknek előre is azon kedvezményt biztosítom, hogy hasznomat a fillérékig leszállítva nagy árengedménnyel óhajtom vevőkörömnek megszerezni.

A közönség szives támogatását kéri tisztelettel

Deutsch A. Mór órasmester.

